

Ponašanje sklopovlja procesora pri izvođenju svake instrukcije

```
ponavljati {  
    dohvatiti iz spremnika instrukciju na koju pokazuje programsko brojilo;  
    dekodirati instrukciju, odrediti operaciju koju treba izvesti;  
    povećati sadržaj programskog brojila tako da pokazuje na sljedeću instrukciju;  
    odrediti odakle dolaze operandi i gdje se pohranjuje rezultat;  
    operande dovesti na aritmetičko-logičku jedinku, izvesti zadanu operaciju;  
    pohraniti rezultat u odredište;  
}  
dok je (procesor uključen);
```

Procesor pri izvođenju instrukcije **bezuvjelnog skoka**

```
ponavljati {  
    dohvatiti iz spremnika instrukciju na koju pokazuje programsko brojilo;  
    dekodirati instrukciju, odrediti operaciju koju treba izvesti;  
    povećati sadržaj programskog brojila tako da pokazuje na sljedeću instrukciju;  
    ako je (dekodirana instrukcija skoka)  
        iz pomaknuća zapisanog u instrukciji odrediti adresu i smjestiti tu  
        adresu u programsko brojilo;  
    inače  
        obaviti instrukciju na način određen dekodiranim operacijskim kodom;  
}  
dok je (procesor uključen);
```

Procesor pri izvođenju instrukcije **uvjetovanog skoka**

```
ponavljati {  
    dohvatiti iz spremnika instrukciju na koju pokazuje programsko brojilo;  
    dekodirati instrukciju, odrediti operaciju koju treba izvesti;  
    povećati sadržaj programskog brojila tako da pokazuje na sljedeću instrukciju;  
    ako je (dekodirana instrukcija uvjetovanog skoka  $\wedge$  uvjet ispunjen)  
        iz pomaknuća zapisanog u instrukciji odrediti adresu i smjestiti  
        tu adresu u programsko brojilo;  
    inače  
        obaviti instrukciju na način određen dekodiranim operacijskim kodom;  
}  
dok je (procesor uključen);
```

Procesor u izvođenju **poziva potprograma**

```
ponavljati {  
    dohvatiti iz spremnika instrukciju na koju poka uje programsko brojilo;  
    dekodirati instrukciju, odrediti operaciju koju treba izvesti;  
    povećati sadržaj programskog brojila tako da pokazuje na sljedeću instrukciju;  
    ako je (dekodirana instrukcija poziva potprograma) {  
        pohraniti sadržaj programskog brojila na stog;  
        smanjiti sadržaj registra SP tako da pokazuje na sljedeće prazno mjesto;  
        iz adresnog dijela instrukcije odrediti adresu početka potprograma;  
        smjestiti tu adresu u programsko brojilo;  
    }  
    inače  
        obaviti instrukciju na način određen dekodiranim operacijskim kodom;  
}  
dok je (procesor uključen);
```

Procesor u izvođenju **povratka iz potprograma**

```
ponavljati {  
    dohvatiti iz spremnika instrukciju na koju pokazuje programsko brojilo;  
    povećati sadržaj programskog brojila tako da pokazuje na sljedeću instrukciju;  
    dekodirati instrukciju, odrediti operaciju koju treba izvesti;  
    ako je (dekodirana instrukcija povratka iz potprograma) {  
        povećati sadržaj registra kazaljke stoga SP;  
        premjestiti sadržaj sa vrha stoga na koji pokazuje SP u programsko brojilo;  
    }  
    inače  
        obaviti instrukciju na način određen dekodiranim operacijskim kodom;  
}  
dok je (procesor uključen);
```

Prihvat jednog znaka od ulazne naprave

1) strojni kod

```
ADR r1,RS ;  
ADR r2,PR ;  
PETLJA LDR r0,[r1] ; čitati RS  
CMP r0,#0 ; (ostali bitovi su 0)  
BEQ PETLJA ;  
LDR r0,[r2] ; čitati PR
```

2) pesudokod

```
pročitati registar RS;  
dok je (ZASTAVICA = 0) {  
    pročitati registar stanja RS;  
}  
pročitati registar PR; //time se automatski briše ZASTAVICA
```

Mehanizam međusobnog isključivanja

```
LDR r0,[r1] ; prenijeti u r0 sadržaj s adrese koja se nalazi u r1  
STR r0,[r1] ; prenijeti sadržaj r0 na adresu koja se nalazi u r1  
ADR r1,SIMB_IME ; smjestiti u r1 adresu čije je simboličko ime SIMB_IME  
CMP r0,#0 ; usporedba r0 s nulom  
BEQ PETLJA ; skočiti na PETLJA ako prethodna usporedba daje jednakost  
BAL PETLJA ; skočiti uvijek
```

Prekidni način rada procesora

```

ponavljati {
    dohvatiti iz spremnika instrukciju na koju pokazuje programsko brojilo;
    dekodirati instrukciju, odrediti operaciju koju treba izvesti;
    povećati sadržaj programskog brojila tako da pokazuje na sljedeću instrukciju;
    odrediti odakle dolaze operandi i kuda se pohranjuje rezultat;
    operande dovesti na aritmetičko-logičku jedinku, izvesti zadanu operaciju;
    pohraniti rezultat u odredište;
    ako je (prekidni signal postavljen) {
        onemogućiti daljnje prekidanje;
        prebaciti adresiranje u sustavski adresni prostor i aktivirati sustavsku
        kazaljku stoga;
        pohraniti programsko brojilo na sustavski stog;
        staviti u programsko brojilo adresu potprograma za obradu prekida;
    }
}
dok je (procesor uključen);

```

Ispitni lanac: ako imamo više pristpnih sklopova koji onda mogu generirati više prekida

```

(pojavio se prekidni signal, onemogućeno je prekidanje i programsko brojilo se
nalazi na sustavskom stogu)
{
    pohraniti kontekst na sustavski stog;
    pročitati registar stanja pristupa RS_N;
    ako je (ZASTAVICA_N = 1)
        skočiti na obradu prekida_N;
    pročitati registar stanja pristupa RS_N-1;
}

```

```

    ako je (ZASTAVICA_N-1 = 1)
        skočiti na obradu prekida_N-1;
        :
    pročitati registar stanja pristupa RS_1;
    ako je (ZASTAVICA_1 = 1)
        skočiti na obradu prekida_1;
    obnoviti kontekst sa sustavskog stoga;
    omogućiti prekidanje;
    vratiti se iz prekidnog načina;
}

```


Odsječak programa za obradu prekida pojedinog pristupnog sklopa

```
(obrada prekida pristupa I)
{
    pročitati podatkovni registar PR_I
    (ili upisati podatak u podatkovni registar PR_I);
    poništiti zastavicu u registru stanja RS_I;
    obaviti sve dodatne aktivnosti;
    :
    obnoviti kontekst sa sustavskog stoga;
    omogućiti prekidanje;
    vratiti se iz prekidnog načina;
}
```

Proces pri pojavi prekida na svom ulazu na kraju izvođenja tekuće instrukcije obavlja slijedeće:

```
ako je (prekidni signal postavljen) {
    zabraniti daljnje prekidanje;
    prebaciti adresiranje u sustavski adresni prostor i aktivirati sustavsku
    kazaljku stoga;
    pohraniti programsko brojilo i sve ostale registre na sustavski stog;
    postaviti signal PRIHVAT;
    sa sabirnice preuzeti sadržaj i iz njega odrediti adresu odsječka za obradu
    prekida;
    staviti tu adresu u programsko brojilo;
}
```

- „vratiti se u prekinutu dretvu“

```
obnoviti kontekst sa sustavskog stoga;
omogućiti prekidanje;
vratiti se u način rada prekinute dretve i obnoviti programsko brojilo sa sustavskog
stoga;
```

- obrada prekida sa indeksom I

```
dohvatiti registar T_P i staviti ga na sustavski stog;
zapisati u T_P[I] = 1;
omogućiti prekidanje;
obaviti obradu prekida I;
onemogućiti prekidanje;
obnoviti sa sustavskog stoga registar T_P;
vratiti se u prekinutu dretvu;
```

Unutar pristupnog sklopa za neposredni pristup spremniku obavlja se sljedeći dio koda:
(DMA- Direct memory access)

```
dok je (BR > 0) {  
    zatražiti sabirnicu;  
    čekati na dodjelu sabirnice;  
    postaviti na adresni dio sabirnice sadržaj registra AR;  
    prenijeti na tu adresu sadržaj podatkovnog PR (ili obrnuto);  
    AR = AR + 1;  
    BR = BR - 1;  
}  
postaviti signal PREKID;
```

MEĐUSOBNO ISKLJUČIVANJE

1) PRVI POKUŠAJ (NE VALJA)

- varijabla **ZASTAVICA** (ako je 0 onda je ulaz u KO slobodan, ako je 1 onda nije)

```
dok je (1) {  
    čitati varijablu ZASTAVICA;  
    dok je (ZASTAVICA != 0) {  
        čitati varijablu ZASTAVICA;  
    }  
    ZASTAVICA = 1;  
    kritični odsječak;  
    ZASTAVICA = 0;  
    nekritični osječak;  
}
```

```

    ADR r1,ZASTAVICA ;
PETLJA LDR r0,[r1]    ; čitati ZASTAVICA
    CMP r0,#1        ;
    BEQ PETLJA       ;
    STR #1,[r1]       ; ZASTAVICA = 1
    prva instrukcija kritičnog odsječka;
    :
    zadnja instrukcija kritičnog odsječka;
    STR #0,[r1]       ; ZASTAVICA = 0
    prva instrukcija nekritičnog odsječka;
    :
    zadnja instrukcija nekritičnog odsječka;
    BAL PETLJA        ;

```

- ne valja za slučaj da obe dretve u isto vrijeme žele ući u KO, obe će pročitati da je zastavica 0 i da je ulaz slobodan

2) DRUGI POKUŠAJ (NE VALJA)

- **varijabla PRAVO**: poprima vrijednost indeksa dretvi (I), ako je $PRAVO == I$ onda u KO može ući dretva sa tim indeksom
- nije ispunjen uvjet da dretva koja zastane u svom NKO ne smije spriječiti drugu dretvu da uđe u svoj KO

```

dok je (I) {
    čitati varijablu PRAVO;
    dok je (PRAVO != I) {
        čitati varijablu PRAVO;
    }
    kritični odsječak;
    PRAVO = J;
    nekritični osječak;
}

```

3) TREĆI POKUŠAJ (NE VALJA)

- dvi zastavice (**ZASTAVICA[I]** i **ZASTAVICA[J]** koja služi za čitanje stanaj suparničke dretve)
- to znači da će jedna dretva moći ući u KO samo onda ako se druga dretva nalazi u svom NKO
- isti problem kao kod prvog pokušaja

```

dok je (1) {
    čitati varijablu ZASTAVICA[J];
    dok je (ZASTAVICA[J] != 0) {
        čitati varijablu ZASTAVICA[J];
    }
    ZASTAVICA[I] = 1;
    kritični odsječak;
    ZASTAVICA[I] = 0;
    nekritični odsječak;
}

```

4) ČETVRTI POKUŠAJ (NI ON NE VALJA ☹)

- mogli bi se pokušati ispraviti prošli pokušaj tako da dretva prije ispitivanja suparničke zastavice podigne zastavicu i tako naznači da ona želi u KO, ali zasto bi bilo jednostavno kad može i komplicirano tako da ni ovo ne valja
- u ovom primjeru može doći do toga da obje dretve uđu u petlju čekalici i njoj ostanu beskonačno (**Dead lock – mrtvo zaglavljenje lol**)

```

dok je (1) {
    ZASTAVICA[I] = 1;
    čitati varijablu ZASTAVICA[J];
    dok je (ZASTAVICA[J] != 0) {
        čitati varijablu ZASTAVICA[J];
    }
    kritični odsječak;
    ZASTAVICA[I] = 0;
    nekritični odsječak;
}

```

5) PETI POKUŠAJ (NE VALJA)

- moglo bi se napraviti da kad dretva koja želi ući u KO podigne svoju zastavicu i potvrdi da je suprotna dretva to isto napravila, da se onda privremeno spusti zastavica prve dretve i da ona čeka dok druga dretva to isto ne napravi
- ovo ne valja jer se opet dretve mogu odvijati istodobno u više situacija:
  - o prvi je da obe dretve u dva uzastopna sabirnička ciklusa podignu zastavice
  - o drugi je da obe dretve u dva uzastopna sabirnička ciklusa pročitaju zastavice suprotnih dretvi
  - o obe dretve ustanove da je suprotstavljena zastavica podignuta i u dva uzastopna sabirnička ciklusa spuste svoje zastavice
- ovim načinom obe bi ostale u petlji čekalici beskonačno


```

dok je (1) {
    ZASTAVICA[I] = 1;
    čitati varijablu ZASTAVICA[J];
    dok je (ZASTAVICA[J] != 0) {
        ZASTAVICA[I] = 0;
        čitati varijablu ZASTAVICA[J];
        dok je (ZASTAVICA[J] != 0) {
            čitati varijablu ZASTAVICA[J];
        }
        ZASTAVICA[I] = 1;
        čitati varijablu ZASTAVICA[J];
    }
    kritični odsječak;
    ZASTAVICA[I] = 0;
    nekritični osječak;
}

```

6) ŠESTI POKUŠAJ – **DEKKEROV PUSTUPAK** (OVAJ NAPOKON VALJA)

- kombinacija drugog i petog pokušaja
- varijablu PRAVO ispitujemo onda i samo onda kada obje dretve konkuriraju za ulazak u kritični odsječak, tada ta varijabla može odrediti redosljed ulaska i pomoći u rješenju problema međusobnog isključivanja

```

dok je (1) {
    ZASTAVICA[I] = 1;
    čitati varijablu ZASTAVICA[J];
    dok je (ZASTAVICA[J] != 0) {
        čitati varijablu PRAVO;
        ako je (PRAVO != I) {
            ZASTAVICA[I] = 0;
        }
    }
}

```

```

    dok je (PRAVO != I) {
        čitati varijablu PRAVO;
    }
    ZASTAVICA[I] = 1;
}
čitati varijablu ZASTAVICA[J]
}
kritični odsječak;
PRAVO = J;
ZASTAVICA[I] = 0;
nekritični osječak;
}

```

- varijabla PRAVO se ipituje onda i samo onda kada obe dretve istovremeno podignu svoje zastavice
- dretve se mogu izvoditi samo naizmjenice, izbjegava se problem koji smo imali u drgom pokušaju

PETTERSONOV POSTUPAK – POJEDNOSTAVLJENJE DEKKEROVA POSTUPKA

- varijablu PRAVO preimenujemo u **NE_PRAVO**
- svaka dretva koja želi ući u KO postavlja svoju zastavicu i nakon toga u NE_PRAVO zapisuje svoj indeks
- ako obje dretve istovremeno žele ući u KO, onda će varijabla NE_PRAVO poprimiti vrijednost one dretve čiji je procesor zadnji dobio pravo pristupa na sabirnicu
- vrijednost koja je prije toga bila stavljena u varijablu je izgubljena
- nakon toga dretva čeka u petlji tako dugo dok suprotstavljena dretva ne spusti svoju zastavicu
- imati na umu da ovo vrijedi za međusobno isključivanje 2 dretve

```
dok je (1) {  
    ZASTAVICA[I] = 1;  
    NE_PRAVO = I;  
    čitati varijablu ZASTAVICA[J];  
    čitati varijablu NE_PRAVO;  
    dok je ((NE_PRAVO == I) && (ZASTAVICA[J] == 1)) {  
        čitati varijablu ZASTAVICA[J];  
        čitati varijablu NE_PRAVO;  
    }  
    kritični odsječak;  
    ZASTAVICA[I] = 0;  
    nekritični osječak;  
}
```

LAMPOROV PROTOKOL – MEĐUSOBNO ISKLJUČIVANJE VIŠE DRETVI

- pekarski algoritam
- u zajedničkom spremniku se nalazi
  - o BROJ[N]
  - o ULAZ[N]
- globalni spremnik sadrži jednu varijablu ZADANI_BROJ koja je na početku inicijalizirana 0

```

dok je (1) {
    ULAZ[I] = 1;
    čitati ZADNI_BROJ;
    BROJ[I] = ZADNI_BROJ + 1;
    ZADNI_BROJ = BROJ[I];
    ULAZ[I] = 0;
    za (J = 0, J < N, J++) {
        čitati varijablu ULAZ[J];
        dok je (ULAZ[J] == 1) {
            čitati varijablu ULAZ[J];
        }
        čitati varijablu BROJ[J];
        dok je ((BROJ[J] != 0) && ((BROJ[J], J) < (BROJ[I], I))) {
            čitati varijablu BROJ[J];
        }
    }
    kritični odsječak;
    BROJ[I] = 0;
    nekritični osječak;
}

```

ulaz kroz vrata

pričekati ako dretva J upravo ulazi kroz vrata

predavanje svih dretvi

- kada dretva želi u KO do svog broja dolazi na sljedeći način

```

ULAZ[I] = 1;
čitati ZADNI_BROJ;
BROJ[I] = ZADNI_BROJ + 1;
ZADNI_BROJ = BROJ[I];
ULAZ[I] = 0;

```

NEDJELJIVE INSTRUKCIJE:

1) TAS (Test And Set)

- a. u prvom ciklusu dohvate sadržaj adresina lokacije i smjesta ga u jedan od registara, u drugom ciklusu pohranjuju u tu lokaciju vrijednost 1

```
dok je (1) {  
    TAS ZASTAVICA;  
    dok je (ZASTAVICA !=0) {  
        TAS ZASTAVICA;  
    }  
    kritični odsječak;  
    ZASTAVICA = 0;  
    nekritični odječak;  
}
```

2) SWAP (zamijeni)

- a. u prvom ciklusu dobave sadržaj adresirane lokacije i smjeste ga u jedan od registara, dok u drugom ciklusu pohranjuju u tu lokaciju vrijednost koja je prije toga bila pohranjena u tom registru

3) FETCH-AND-ADD

- a. u prvom ciklusu pročitaju sadržaj adresirane lokacije i sprema ga u registar, a u drugom ciklusu pohranjuju na tu lokaciju tu vrijednost uvećanu za 1

FUNKCIJE ZA BINARNI SEMAFOR

1) ispitati_BSEM(i)

- dretva poziva kada želi ući u KO

```
j-funkcija Ispitati_Bsem(I) {  
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;  
    ako je (Bsem[I].v == 1) {  
        Bsem[I].v = 0;  
        obnoviti kontekst iz opisnika Aktivna_D;  
        omogućiti prekidanje;  
        vratiti se iz prekidnog načina;  
    }  
    inače {  
        premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u red Bsem[I];  
        aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;  
    }  
}
```

2) postaviti_BSEM(i)

- poziva kada dretva izlazi iz KO

```
j-funkcija Postaviti_Bsem(I) {  
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;  
    premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u red Pripravne_D;  
    ako je (red Bsem[I] neprazan) {  
        premjestiti prvi opisnik iz reda Bsem[I] u red Pripravne_D;  
    }  
    inače {  
        Bsem[I].v = 1;  
    }  
    aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;  
}
```

FUNKCIJE ZA OPĆI SEMAFOR

(u suvremenim operacijskim sutavima, vrijednost ne može biti negativna)

1) ispitati_OSEM(j)

```
j-funkcija Ispitati_Osem(J) {  
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;  
    ako je (Osem[J].v >= 1) {  
        Osem[J].v = Osem[J].v - 1;  
        obnoviti kontekst iz opisnika Aktivna_D;  
        omogućiti prekidanje;  
        vratiti se iz prekidnog načina;  
    }  
    inače {  
        premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u red Osem[J];  
        aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;  
    }  
}
```

2) postaviti_OSEM(j)

```
j-funkcija Postaviti_Osem(J) {  
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;  
    premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u red Pripravne_D;  
    ako je (red Osem[J] neprazan) {  
        premjestiti prvi opisnik iz reda Osem[J] u red Pripravne_D;  
    }  
    inače {  
        Osem[J].v = Osem[J].v + 1;  
    }  
    aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;  
}
```

FUNCKIJE ZA OPĆI SEMAFOR (mehanizam koji je opisao Dijksre)

- ovo nije klasični opći semafor OSEM!
- može poprimiti negativne vrijednosti
- nazivamo ga OS

1) ispitati_OS(j)

```

j-funkcija Ispitati_OS(J) {
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;
    Os[J].v = Os[J].v - 1;
    ako je (Os[J].v >= 0) {
        obnoviti kontekst iz opisnika Aktivna_D;
        omogućiti prekidanje;
        vratiti se iz prekidnog načina;
    }
    inače {
        premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u red Os[J];
        aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;
    }
}

```

2) postaviti_OS(j)

```

j-funkcija Postaviti_OS(J) {
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;
    premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u red Pripravne_D;
    Os[J].v = Os[J].v + 1;
}

```

```

    ako je (Os[J].v == 0) ∧ (red Os[J] neprazan)) {
        premjestiti opisnik iz reda Os[J] u red Pripravne_D;
    }
    aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;
}

```

FUNCKIJE ZA OSTVARIVANJE KAŠNJENA

- 1) dretva može zatražiti da sebe zakasni za M perioda otkucaja sata, poziva se funkcija zakasniti_sebe(M)

```

j-funkcija Zakasniti_sebe(M) {
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;
    uvrstiti opisnik iz reda Aktivna_D u red Odgođene_D;
    aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;
}

```

- 2) aktivna dretva može tražiti i da neka druga dretva s indeksom L zakasni. to se ostvaruje funkcijom zakasniti(L, M)

```

j-funkcija Zakasniti(L,M) {
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;
    premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u red Pripravne_D;
    pronaći opisnik dretve L u listi Postojeće_D;
    ako je (dretva L nije pasivna) {
        dojaviti pogrešku;
    }
    inače {
        uvrstiti opisnik dretve L u red Odgođene_D;
    }
    aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;
}

```

- 3) deblokiranje dretvi koje se nalaze u redu odgođene_d obaviti će funkcija prekidom od sata (otkucaj_sata)

```

j-funkcija Otkucaj_sata {
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;
    premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u red Pripravne_D;
    ako je (red Odgođene_D neprazan) {
        umanjiti u prvom opisniku reda Odgođene_D sadržaj lokacije
        Zadano_kašnjenje za jedan;
        ako je (rezultat smanjenja jednak nuli) {
            premjestiti prvi opisnik iz reda Odgođene_D u red Pripravne_D
            (a i sve sljedeće opisnike ako u lokaciji
            Zadano_kašnjenje imaju zapisanu vrijednost nula);
        }
    }
    aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;
}

```


FUNKCIJE ZA OBAVLJANJE ULAZNO- IZLAZNIH OPERACIJA

- 1) funkcija kojom započinje neka ulazno izlazna operacija rezultirat će funkcijom zapocni_UI

```
j-funkcija Zapoceti_UI(K) {
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;
    premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u red UI[K];
    pokrenuti ulazno-izlaznu operaciju na napravi K;
    aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;
}
```

- 2) prekid od ulazno izlazne naprave pokrenit će jezgrinu funkciju prekid_UI

```
j-funkcija Prekid_UI(K) {
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;
    premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u red Pripravne_D;
    premjestiti opisnik iz reda UI[K] u red Pripravne_D;
    aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;
}
```

JEZGRINE FUNKCIJE ZA OSTVARANJE MONITORA

- 1) Ući_u_monitor(M)
  - po djelovanju je jednaka funkciji za ispitivanje binarnog semafora
  - jedina razlika je u tome što je Monitor(M) povezan sa redovima uvjeta

```
j-funkcija Ući_u_monitor(M) {
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;
    ako je (Monitor[M].v == 1) {
        Monitor[M].v = 0;
        obnoviti kontekst iz opisnika Aktivna_D;
        omogućiti prekidanje;
        vratiti se iz prekidnog načina;
    }
    inače {
        premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u red Monitor[M];
        aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;
    }
}
```

2) Izaći_iz_monitora(M)

```

j-funkcija Izaći_iz_monitora(M) {
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;
    premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u red Pripravne_D;
    ako je (red Monitor[M] neprazan) {
        premjestiti prvi opisnik iz reda Monitor[M] u red Pripravne_D;
    }
    inače {
        Monitor[M].v = 1;
    }
    aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;
}

```

3) uvrsti_u_red_uvjeta(M,K)

- jezgrina funkcija za blokiranje dretvi unutar monitora pozivat će se unutar neke monitorske funkcije samo onda kada dretvu treba blokirati
- ispitivanje uvjeta M se obavlja u korisničkom načinu rada
- uvjet može biti i složen, a ne samo jednostavan kao što je slučaj kod binarnog semafora

```

j-funkcija Uvrstiti_u_red_uvjeta(M,K) {
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;
    premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u Red_uvjeta[M,K];
    ako je (red Monitor[M] neprazan) {
        premjestiti prvi opisnik iz reda Monitor[M] u red Pripravne_D;
    }
    inače {
        Monitor[M].v = 1;
    }
    aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;
}

```

4) osloboditi_iz_reda_uvjeta(M,K)

- jezgrina funkcija za deblokiranje dretve koja je bila uvrštena u neki od redova uvjeta
- dretva koja se deblokira i ona koja je tražila deblokiranje napuštaju monitor
- monitorske funkcije moraju bit napisane tako da se deblokiranje obavlja na kraju
- svaka monitorksa funkcija mora završiti ili pozivom jezgrine funkcije za izlazak iz monitora, ili pozivom funkcije za deblokiranje neke dretve ili funkcijom za blokiranje dretve

```
j-funkcija Oslobođiti iz reda uvjeta(M,K) {  
    pohraniti kontekst u opisnik Aktivna_D;  
    premjestiti opisnik iz reda Aktivna_D u red Pripravne_D;  
    ako je (Red_uvjeta[M,K] neprazan) {  
        premjestiti prvi opisnik iz reda Red_uvjeta[M,K] u red Pripravne_D;  
    }  
    ako je (red Monitor[M] neprazan) {  
        premjestiti prvi opisnik iz reda Monitor[M] u red Pripravne_D;  
    }  
    inače {  
        Monitor[M].v = 1;  
    }  
    aktivirati prvu dretvu iz reda Pripravne_D;  
}
```